

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 22.—P
Félévre ... 11.—P
Negyedévre 6.—P
Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi 40.—P

A hírletési díj mm-ként 50 fill. és előre fizetendő. Szöveg közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
B U D A P E S T
VI., Csengery-u. 51
I. emelet, 7. ajtó
TELEFON: 118-898

Magyar kir. postatakaréptári csekk-számlaszám: 38.990

Lap megjelenés minden hónap 1-én és 15-én

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE, A VASÚTI VENDÉGLŐSÖK, A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA ÉS A BOR-, SÖR- ÉS ITALMÉRŐK ORSZÁGOS IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A bor savairól és savtalanításáról*

Írta: Szabó István m. kir. mezőgazd. kísérleti igazgató.

Jónak tartjuk azt a bort, amelynek összetételében bizonyos összhangot találunk. A bor alkotórészei egymás ízbeli érvényesülését, kiérezhetőséget kölcsönösen befolyásolják, egyik a másik ízét részben vagy egészben eltakarhatja. Így vagyunk a bor egyik fontos alkotórészeivel, a savval is. Ugyanazon savtartalom az egyik, alacsonyabb extrakt- és szesztartalmú borban erősen és kellemetlen módon jut érvényre, míg másik, magasabb extrakt- és szesztartalmú borban kellemesen hat. Az egyes alkotórészek egymásra való hatása annyira is mehet, hogy egyik a másik ízt teljesen elfedheti, például a cukor a savat. Kevesen tudják — különösen a laikus közönség közül —, hogy a tokaji asztúk és édes móri borok a legmagasabb savtartalmú boraink közé tartoznak. Ezeknél a magas cukortartalom mellett a savanyúságot nem érezzük ki.

A bor savanyúsága a benne lévő savak közül főleg a borkősav, borkő, almasav és tejsav mennyiségétől és egymáshoz való arányától függ. Vannak ugyan a borban kisebb mennyiségben még más savak is (borostyánkősav, citromsav, stb.) ezek azonban annak ízt döntően nem befolyásolják. A szőlő érése folyamán a bogyóban mindjárt az elvirágzás után találunk borkövet és borkősavat s egészen a bogyó puhulásáig azok mennyisége folyton szaporodik, azután már csak annyiban mutatkozik változás, hogy a borkősav a bogyóba bevándorló kálium hatására fokozatosan borkővé alakul át, úgyhogy teljesen érett szőlő mustjában szá-

bad borkősavat nyomokban sem találunk. Rossz évjáratok borainak kellemetlen, érdes, vadsavanyú íze az éretlen szőlőből bejelutott borkősavnak tulajdonítható.

Az erjedés befejezése után a savak mennyisége és aránya megváltozik. A savak mennyisége csökken a borkő kiválása és az almasav bomlása következtében.

A borkő kiválásának egyik oka a bor lehülése a normális pincehőmérsékletre, a másik pedig az, hogy a borkő a szesz és víz keverékében kevésbé oldódik, mint a vízben. Például 100 cm³ víz 20 fok C-nál 0.49 g borkövet old, 10 foknál 0.41 g-ot, 10%-os alkoholos keverék 20 foknál 0.29 g-ot, 10 foknál 0.27 g-ot.

Az almasavesőkkenés, úgynevezett biológiai almasavesőkkenés baktériumok életműködésének következménye. Az almasav bizonyos baktériumok (Micrococcus malolacticus, Bakterium gracile, stb.) hatására tejsavra bomlik, miáltal a bor lágyabb ízü lesz, de egészséges s harmonikus ízü marad. Ez abban leli magyarázatát, hogy 134 g almasavból 90 g tejsav keletkezik s a tejsav az almasavnál gyengébb sav. Az ilyen módon előálló savesőkkenés attól függ, hogy mennyire kedveznek a körülmények a baktériumok működésének. Általában az alacsony (3—10%) szesztartalmú és magas savtartalmú borokban szokott fellépni. Működésükre kedvező a magas hőmérséklet, de az alacsony pincehőmérséklet sem akadályozza azt meg. Savanyú boroknál ajánlatos ennek a természetes folyamatnak elősegítése, amit azáltal érhetünk el, hogy az erjedés befejezte és a borkő kiválása után a pincehőmérsékletet 15—18 C fokra emeljük fel és a seprőt felkavarjuk. Ez a folyamat 4—5 hét alatt játszódik le, mikor azután a pince levegőjét, illetve a bort lehütjük és le-

fejtjük. Lágy boroknál meg kell azonban akadályoznunk az almasavesőkkenést, mert a lágy bor ízének összhangja megbomlik, azonkívül a bor nehezen tisztuló és kezelhető lesz. A bor törésre, különösen feketétörsésre lesz hajlamos s káros baktériumok is könnyebben szaporodhatnak el benne, mint nagyobb savtalom mellett. Az almasavesőkkenés megakadályozása céljából borunkat hektoliterenként ¼ zsákszövetes kénszelettel, vagy 10 g káliummetabisulfittal megkénevezük.

Ha borunk savtartalmát vegyi úton akarjuk csökkenteni, erre a célra a bortörvény által engedélyezett liszta, ülepített szénsavas meszet használhatjuk. A természetes szénsavas meszet gyakran tartalmaznak lisztátlanságokat s ezért használatukat a bortörvény tiltja.

A szénsavas méz a bor borkő- és borkősav tartalmát oldhatatlan borkősavas méz alakjában köli meg, amely oldhatatlansága következtében a borból kiválik és leülepszik. A szénsavas méz szénsava szabaddá válik s részben elillan, részben a borban oldódik, a borkő káliuma pedig a bor egyéb savához, elsősorban az almasavhoz kötődik le. Ha több szénsavas meszet adunk a borhoz, mint amennyi a borkő és borkősav lekötéséhez szükséges, akkor az leköti a bor többi savát, elsősorban az almasavat mézsója alakjában, ami azonban oldható lévén, nem válik ki a borból, hanem annak kellemetlen, bányadt, lúgos ízt kölcsönöz. A savtalanítást tehát ebből az okból nem szabad túlzásba vinni.

A borban lévő összes savak mennyiségét pro mille-ben, fejezzük ki, ami azt jelenti, hogy az összes savat borkősavban számítva, 1000 cm³ (1 liter) borban hány gramm sav van. 8‰ például azt jelenti, hogy egy liter borban 8 gr borkősavban kifejezett sav van. Ha a bor savtartalmát 1‰-kel akarjuk csökkenteni, akkor 1 hl borhoz 66.6 g szénsavas meszet adunk. Ahány ezrelékkel akarjuk a

* Az ideai borok, az eddigi hírek szerint, nagyobb savtartalommal bírnak. Így időszerűnek tartjuk a *Borászati Lapok*-ban megjelent közleményt olvasóinkkal megismertetni.

Kőbányai Borpincészet Rt.

Alapítva 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd-utca 8.

Telefon: 148-462, 148-461

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében ajánlatot

bor savtartalmát csökkenteni, annyiszor 66.6 gr-ot adagolunk a borhoz. Természetesen a számokat kikerekítve, például 65, 100, 130, 170, 200 gr-ot. A fent ismertetett oknál fogva a savtalanítást túlzásba ne vigyük. Tájékoztatóként ajánlatos borunk savtalanítással végleg meghatározni. 2—3⁰/₁₀₀-nél többel csak egészen kivételes esetben csökkentjük borunk savtartalmát.

Mielőtt a savtalanítást nagyban végrehajtanánk, ajánlatos a felhasználandó szénasav mészsav mennyiségét kicsinyben végzett kísérletekkel megállapítani. Egy-egy liter bort 0.65, 1, 1.3, 1.7, 2 g szénasav mészsav jól összeérzik, ami 1, 1.5, 2, 2.5, 3⁰/₁₀₀-kel való sávoskötésnek felel meg. A borokat pár napig nyugodtan állni hagyjuk, a borkősavas mészsav leülepedése után kóstolással állapítjuk meg.

A vasúti vendéglősök figyelmébe!

Köztudomású, hogy a magyar vasúti vonalakon a szövetséges Németország vasúti szerelvényei saját kísérő személyzetükkel közlekednek.

A pályaudvari vendéglősök szerződészerű kötelezettségük, hogy az igény jogosult vasúti alkalmazottaknak a szerződésben megállapított kedvezményt nyújtják. Így felmerült az a kívánság, hogy azok a német vasúti alkalmazottak, akik a magyar vonalakon teljesítenek szolgálatot, ugyanolyan kedvezményben részesüljenek az ellátás tekintetében, mint a hazai vasúti alkalmazottak.

Ebben az ügyben szakosztályunk a MÁV igazgatóságával folytatott megbeszéléseknek eredményeképp közöljük az összes pályaudvari vendéglősökkel, hogy a háborús viszony következtében mindazoknak a birodalmi német vasúti alkalmazottaknak, akik a magyar vonalakon szolgálatot teljesítenek és a MÁV-tól igazolvánnyal vannak ellátva, ugyanazokra a kedvezményekre igény jogosultak, amelyeket a Magyar Államvasutak igazgatósága a 46974/1943. szám alatti értesítésében a magyar vasúti alkalmazottaknak biztosított.

Az itt említett 46974/1943. számú értesítés szerint „további intézkedésig csak a menü és kész ételek, továbbá esetenként és személyenként két fröccs, vagy három dl bor, vagy két pohár sör után jár a szerződésben megállapított kedvezmény”. Továbbá azt is mondja az értesítés, „hogy a kedvezményre nem igény jogosultak által fogyasztott ételek és italok árából a pályaudvari vendéglősök akkor sem kötelesek kedvezményt nyújtani, ha ezeknek az árát a kedvezményre igény jogosultak fizetik”.

Kérjük a kartársakat, szíveskedjenek fentieket tudomásul venni.

Felkérjük azokat a pályaudvari vendéglősöket, akik háborús okok miatt üzemüket leállították vagy elmenekülni kényszerültek, szívesked-

melyik a megfelelőbb ízű s a nagyban savtalanítást aszerint végezzük.

A savtalanítást végrehajtása előtt a szénasav meszet ajánlatos vízzel kimosni. A lemért mennyiségű szénasav meszet egy edényben néhány liter tiszta vízzel jól elkeverjük, majd leülepedni hagyjuk. Leülepedés után a vizet leöntjük s most már a savtalanítandó bor 2—3 literével keverjük el a szénasav meszet s apró részletekben, állandó keverés közben, a borhoz adjuk. A hordóboi előzőleg néhány sajtár bort vegyünk ki, nehogy a hirtelen keletkező szénasav pezsgése közben a bor kifusson a hordóból. Később ezt a bort is visszaöntjük a hordóba. A bort ezután nyugodtan hagyjuk s néhány hét után a kivált borkősavas mérszről lefejtjük. A bort esetleg közben deríthetjük s a savtalanítás befejezte után szűrhetjük le.

Jenek a Vasúti Vendéglősök Szakosztálya irodájában (Budapest, VI. Csengery-u. 51. I. 7.) a legsürgősebben jelenti: 1. mikor hagyták ott bérletüket? Magukkal vitték-e berendezésüket stb. vagy ideiglenesen átadták az üzemüket és kinek? Érte-e őket bombakárosodás, ennek következtében megsemmisült-e a felszerelésük stb.? Továbbá jelentsék az ezidőszertini tartózkodási helyüket és pontos címüket.

Itt említjük még, hogy mindazok a pályaudvari vendéglősök, akik kénytelenek voltak átlomáshelyüket elhagyni, ezt a körülményt sürgősen jelentsék a MÁV igazgatóságánál, I. emelet 158. szobában dr. Peterly tükárnál.

A Vasúti Vendéglős Szakosztály Elnöksége.

— **Borpiac.** Az adott helyzetre való tekintettel a borpiacról és szüreti eredményekről nagyon kevés jelentés érkezik. **Sopronban** — írja a **Borászati Lapok** — a böngrésznek nevezett szüret tovább tart, az eredmény sármalmas, úgy minőségben, mint mennyiségben. A Sopronban lévő házi borkérekben a vörös és fehér bor ára literenként két-két pengővel felszokott. **Somlyóvásárhelyen** a múlt hó 16-án kezdődött a szüret. Olyan szőlők is vannak, ahol az idén semmi bor sem lesz. **Bicske.** A szüret megkezdődött, minőségleg igen gyenge, csak a jobb fajok adnak elfogadhatóbb mustmennyiséget. **Oportó** 17%, **rizling, szilváni** 18% cukorfokú. A vegyes fajú mustok 10—13 százalék közt váltakoznak. Kisebbségi asztali fehér bort 7 pengőért adtak el literenként. **Tolna.** A szüret megindult, az eredmény nagyon szomorú. A mélyebben fekvő szőlőkben alig van termés. Az öbörkészetek ára emelkedik, 5 pengőn alól nem lehet kapni jöminőségű bort. **Indárecskakucs.** A szőlő erősen rothad. A szüret a legtöbb helyen befejeződött, közepes minőséggel és nagyon gyenge eredménnyel. **Borkereslet** nagy, kínálat semmi. A bor ára literenként 6 pengőtől felfelé. **Abasár.** A szüret megkezdődött, a mustok 16—17 cukorfokot értek el. Kereslet nincs, kínálat sem. Jöminőségű borokért 7 pengőt fizetnek literenként.

A földművelésügyi miniszter megállapította az idei őszi kenyérgabonaellátással kapcsolatos must- és borárakat

A Földművelésügyi Miniszter 569.910/1944. II. 2—o. sz. leiratával a már folyó évi augusztus 31-én elrendelt idei őszi kenyérgabonaszétosztással kapcsolatos must- és borbeszolgáltatási árakat a következőképpen állapította meg:

a **tokajhegyaljai borvidéken termelt mustok** 18 cukorfokig bezárólag, cukorfokonként 15 fillér, 18 cukorfokon felül cukorfokonként 16 fillér, borok, Mallingand-fokonként 29 fillér; a **móri, egri, badacsony-balatonfüred-csopaki, somlói és villány-siklói borvidékeken, valamint Teke, Szerfajba, Szásztelecke községek határában termelt mustok** 18 cukorfokig bezárólag cukorfokonként 13 fillér, 18 cukorfokon felül cukorfokonként 14 fillér, borok, Mallingand-fokonként 25 fillér;

a **soproni, neszemélyi, mecseki, batonmelléki, szerednyei, szekszárdi és debrői borvidékeken, valamint Nagyszőlős, Nagymuzsoly, Abasár, Domszóló, Visonta, Markaz, Nyárádszereda községek és Szilágysomlyó megyei város határában termelt mustok** 18 cukorfokig bezárólag, cukorfokonként 11 fillér, 18 cukorfokon felül cukorfokonként 12 fillér, borok, Mallingand-fokonként 22 fillér.

Fenti kategóriákba nem tartozó területeken termelt mustok 18 cukorfokig bezárólag cukorfokonként 10 fillér, 18 cukorfokon felül, cukorfokonként 11 fillér, borok, Mallingand-fokonként 20 fillér.

Ez az ár megállapítás kizárólag a hazai vagy oltvány szőlőkől szűrt mustokra és borokra vonatkozik, közvetlenül (direkt-) termő amerikai szőlőből szűrt must vagy bor nem ajántható fel.

— **Újabb zárórarendelet.** A m. kir. belügyminiszter október hó 24-iki hatállyal a 115.648/1944. B. M. sz. rendeletével a nyilvános étkezohelyiségek (vendéglő, kávéház, korems, cukrászda, kávéház, kifőzés, eszpresszó stb.) — amennyiben azok záróráját a rendőrhatalóságok a 154.776/1922. B. M. számú rendeletnek megfelelően kapott felhatalmazás alapján korábbi időpontban nem állapították meg — 1944 október hó 24. napjától kezdődően este 11 óráig tarthatók nyitva.

— **Rendelet az ipari cukorvásárlási engedélyekről.** A Budapesti Közlöny október 24-iki számában megjelent rendelet értelmében az október 24-ike előtt kiadott ipari cukorvásárlási engedélyek érvénytelenek és ilyen engedélyre cukrot vásárolni vagy kiszolgáltatni tilos. Polgármesterek és főszolgabírák ipari cukorvásárlási engedélyt nem állíthatnak ki. A közzétett hivatal által katonai kávékonzerv és gyümölcsész céljára kiállított ipari cukorvásárlási engedélyek cukorgyári raktárakban és szabadraktárakban az engedély keltére tekintet nélkül bevalthatók.

A BOR-, SÖR- ÉS ITALMÉRŐK ORSZ. IPARTÁRSULATA

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Elnök:

Reif János, II., Margit-kr. 60. Tel.: 157-411.

Társelnökök:

Wind János, VI., Eötvös-u. 41a. Tel.: 313-068
Dékány János, VII., Dob-u. 47. Tel.: 227-264.
Meteor-kávéház, VII., Erzsébet-kr. 44. kü-
lön termében, mindennap d. e. fél 12—13
óra között. Tel.: 220—824.

Értesítés.

Titkárunk légosztálatára folytan ipar-
társulatunk hivatalos órái d. e. 1/2-12-16
13 óráig tartanak.

— Felhívjuk kártársaink figyelmét arra,
hogy munkaközvetítőiket megszüntették és
kártársaink alkalmazottságukat ezután
csak a hatósági munkaközvetítő inté-
zetnél fedezhetik.

A szeszes italok kiszolgáltatásának korlátozása

a m. kir. belügyminiszter 115.386/1944. B. M. számú rendeletével

A közrend fokozottabb biztosítása
érdekében a következőket rendelem.

1. §.

Szeszes italok kiszolgáltatására
szolgáló helyiségekben (vendéglő,
kávéház, korcsma, cukrászda stb.) a
közönség részére nem égetett szeszes
italt akár helyben való fogyasztásra,
akár utcán át kiszolgáltatni csak a
hét keddi és pénteki napján szabad.

2. §.

(1) Égetett szeszes italok kiszolgál-
tatása a hét minden napján tilos.
(2) Nem vonatkozik az (1) beke-
zésben megállapított tilalom a tea-
hoz szükséges rumnak a hét keddi és pé-
nteki napjain való kiszolgáltatására.

3. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súly-
osabb büntető rendelkezés alá nem

esik, kihágást követ el és tizenöt
napig terjedhető elzárással bünte-
tendő, aki az 1. és 2. §. rendelkezé-
seit megszegi vagy kijátssza.

(2) A pénzbüntetésre az 1928:X.
1.-c. rendelkezései az irányadók.

(3) A kihágás miatt az eljárás a
közigazgatási hatóságnak, a rendőr-
ség működési területén a m. kir.
rendőrségnek, mint rendőri büntető-
bírósnak a hatáskörébe tartozik.
Harmadfok on a belügyminiszter
jár el.

4. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján
lép hatályba.

Budapest, 1944. évi október 21-én.

Vajna Gábor s. k.
m. kir. belügyminiszter

A rögtönbíráskodás újabb kiterjesztése és kihirdetésének elrendelése tárgyában

a m. kir. minisztérium 3680/1944. M. E. számú rendelete

I.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről
szóló 1939:II. t. c. 221. §-ában foglalt fel-
hatalmazás alapján a rögtönbíráskodást —
a már fennálló jogszabályokban megjelölt
büntetetlen felül — kiterjeszti mind a polgá-
ri, mind a honvéd büntetőbíráskodás kö-
rében az ország, illetve a honvéd büntető-
bíráskodás egész területére:

a magánosok elleni erőszak büntetéről
(Btk. 175., 176. §.);

az erőszakos nemi közönség és szemérem
elleni erőszak büntetéről (Btk. 232., 233. §.);
a halált okozó súlyos testi sértés büntet-
téről a Btk. 306. §-ában, 307. §-a első be-
kezdésében és 308. §-ában meghatározott
esetűre;

a személyes szabadság megsértése büntet-
téről a Btk. 317., 321. és 323. §-ában meg-
határozott esetűre;

a Btk. 330. §-ába ütköző és 331. §-a sze-
rint minősülő magánlaksértés büntetéről;
a hatóság vagy tagja elleni erőszak bün-
tetéről az 1914:XL. t. c. 2. §-ában meg-
határozott esetűre;

a honvédelmi érdek sérelmére elkövetett
hivatali sikkasztás büntetéről (1939:II. t. c.
192. §.);

a honvédelemmel összefüggő hivatali kö-
telenség megtagadásának büntetéről (1939.
évi II. t. c. 193. §.);

a közszükségleti cikk, a hadviselés cél-
jára szolgáló segédanyag vagy anyag jog-
ellenes elvonásának az 1939:II. t. c. 206. §.
(3) bekezdése alá eső büntetéről;

a repülési biztonságát szolgáló berendezé-
sek és tartozékaik megrongálásának az
1939:II. t. c. 210. §-ában meghatározott bün-
tetéről;

a légvédelmi berendezések megrongálásá-
nak az 1939:II. t. c. 211. §-ában meghatá-
rozott büntetéről;

a tiltott csapatgyűjtés kezdeményezése és
vezetése által elkövetett büntetéről (1940.
évi XVIII. t. c. 1. §. második bekezdés);

a közszükségleti cikk készletének meg-
semmisítése vagy használhatatlanná tétele
által elkövetett büntetéről (1940:XVIII. t. c.
6. §.);

az állam nemzetközi érdeke veszélyezteté-
sének az 1940:XVII. t. c. 11. §. első beke-
zés 2—5. pontjában meghatározott bün-
tetéről (idegen állam érdekében az ország
területén; idegen állam katonai titkának
kikémlelésével foglalkozás, erre mással szö-
vekezés, szervezés vagy berendezés léte-
sítése, működésében támogatása vagy e cse-
lekményekre felhívás; a szárazföldi, vízi
vagy légi közlekedés biztonságának veszé-
lyeztetése; idegen állam belső rendjét vagy
külső biztonságát súlyosan sértő cselek-
ményre mással szövekezés, ha e szövetség-
hez az ország területén elkövetett előkészítő
cselekmény is járul; a magyar kormány
engedélye nélkül katonai szolgálatra vagy
katonai érdekű egyéb szolgálatra toborzás);
a fajgyaláznak büntelti eseteirei (1941.
évi XV. t. c. 14., 15. §.);

a vesztegetésnek az 1942:X. t. c. 2. §. har-
madik bekezdése alá eső büntetéről;
a befolyással üzérkedés büntetéről (1942.
évi X. t. c. 5. §. harmadik bekezdés);

az árdrágát visszavételnek az 1944:VI. t. c.
3. §. negyedik bekezdése alá eső büntetéről;
valamint a fent megjelölt bűncselekmé-
nyek kísérletére és a tetteseken felül a ré-
szesekre (Btk. 69. §.) is.

II.

Az I. pontban megjelölt büntetetlen felül
a már fennálló jogszabályok értelmében a
rögtönbíráskodás a következő bűncselekmé-
nyekre terjed ki és pedig mind a polgári,
mind a honvéd büntetőbíráskodás körében
az ország, illetve a honvéd büntetőbíráskodás
egész területén:

a felség sértés, hűtlenség és lázadás bün-
tetéről, ideértve a felség sértés és lázadás el-
követésére létrejött szövetséget és azok el-
követésére való felhívást is;

a gyilkosság, szándékos emberölés, és rab-
lás büntetéről, valamint a gyilkosság elkö-
vetésére irányuló szövetségre;

a közegészség elleni büntetéről (Btk. 315.
szakasz);

a gyújtogatás büntetéről;

a vízáradás okozásának büntetéről;

a paszpályakon, távirtdán (távbeszélőn)
vagy hajókon, illetve légi járműveken, úgy-
szintén a villamos energia fejlesztésére, vezé-
elésére és elosztására szolgáló berendezé-
seken (tartozékaikon) elkövetett közveszélyű
cselekmények büntetéről (Btk. 434—436.
444. §., 1939:II. t. c. 208., 209. §., 1931:XVI.
törvényeik 61. §.);

a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló
1914:XL. t. c. rendelkezéseibe ütköző „ható-
ságok, illetve hatósági közegek elleni felgye-
rkezve elkövetett erőszak büntetéről”-re;

az állami és társadalmi rend hatályosabb
védelméről szóló 1921:III. t. c. 1. §-ának
első bekezdésében és 2. §-ában meghatá-
rozott büntetéről;

a robbantószer és robbanóanyag előállítá-
sával, tartásával és robbanásával elkövetett
bűncselekményekről szóló 1924:XV. t. c. 1.
szakaszának harmadik bekezdésében meg-
határozott büntetéről;

a honvédelemről szóló 1939:II. t. c. 200.
szakaszának (2) bekezdése alá eső, rádió
adó-készülék vagy adó-vevőkészülék vagy
berendezés engedély nélküli létesítése vagy
üzembentartása által elkövetett büntetéről;

a honvédelemről szóló 1939:II. t. c. 203.
szakaszának (1) bekezdésében meghatá-
rozott, a munka folytonosságának megnehezí-
tése és meghiúsítása által elkövetett bün-
tetéről olyan értelemben, hogy e büntet
kezdeményezői és vezetői esnek rögtön-
bíráskodás alá (203. §. (3) bekezdés), ha
azonban a büntetett a munka szándékos
hibás vagy hiányos végzésével vagy pedig
rongálással követik el, a rögtönbíráskodás
a kezdeményezőknél és vezetőknél kívül a
tettesekre és a részesekre is kiterjed;

a honvédelemről szóló (1939:II. t. c. 204.
szakaszának (1) és (2) bekezdésében meg-
határozott, a honvédelem érdekét veszélyez-
tető rongálás büntetéről;

a honvédelemről szóló 1939:II. t. c. 205.
szakaszának (2) bekezdésében meghatá-
rozott, a katonai vezetővel szemben elkövetett
engedélytelenség és tettesleges bántalmazás bün-
tetéről;

hadművelési területre tábori postai cso-
magként vagy „Minta érték nélkül” jelzé-
sel feladott küldemények vagy katonai szá-
llítmányok tekintetében a szállítási tartama
alatt elkövetett lopás és sikkasztás büntet-
téről, ideértve a hivatali sikkasztás bün-
tetét is;

a légvédelmi létszükséglettel kapcsolatos el-
sételtetés, úgy szin tén a légi riadó ideje alatt
elkövetett súlyos testi sértés és lopás bün-
tetéről, végül

az olyan lopás büntetéről, amelyet a légi
támadás alatt vagy az azt követő időben a
légi támadással sújtott területen a rombo-
lás okozta hegyzet vagy az ilyen terület kö-
zében a légi támadás következtében kelet-
kező riadalom kihasználásával avagy a
hadviselés érdekei szempontjából elrendelt
kiürítés folytán hatósági intézkedés nélkül
történt tömeges elköltözés esetében ennek a
helyzetnek kihasználásával követnek el

és pedig ezeknek a bűncselekményeknek
kísérletére és a tetteseken felül a része-
ségekre (Btk. 69. §.) is.

Ez a rendelet október 20-án lépett ha-
tályba.

A „Fogadó-Magyar Vendéglős” állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaipar érdekeit képviselő szaklap

Egy üdvös rendelet. Lapunk más helyen közlünk egy kormányrendeletet, amely az égetett szeszesitalok kimérését egészen eltünteti, viszont bort, sört hetenként csak kedden és pénteken szabad kimérni. A mostani időkben ez helyes intézkedés. De most egy kis visszatekintéssel kívánunk élni az elmúlt évekre. Soronból indult el annak idején az a mozgalom, hogy a vendégiparban be kell vezetni az egynapos heti szünnapot. Hogy a heti szünnapot mi tette szükségessé, erre most nem akarunk kitérni, csak meg akarjuk említeni, hogy némely helyen egyes kartársak milyen ádáz harcot folytattak ellene és milyen mellébeszéléssel igyekeztek kapzsiságukat és pénzsóvárságukat elpalástolni! Azt mondták: nekik minden napra van élvetve az adó, ha bezárnák egy napra az üzletüket, akkor nem tudnák az adót fizetni; nem találják 6 nap alatt a megéltetésüket; ők dolgozni akarnak. (Senki sem tartotta volna attól vissza, hogy a szünnapon dolgozzanak, pl. a pincét és a hordókat rendbehozhatták volna, bort fejthettek és feltölthettek volna, bort vásárolni is mehettek volna, az üzleti feljegyzéseiket rendbehozni stb., stb.) Ezek mindenestire semmibe sem vették a kari szolidaritást és nem zártak. De voltak olyanok is, akik a heti szünnap bevezetéséhez csatlakoztak hátsó gondolattal. Az üzletet utcaóráról bezárták, de az udvarról és hátulról beengedték a vendégeket. Ezzel károsították azokat a kartársakat, akik a heti szünnapot *bécsületesen* megtartották. Persze, egyesek a bezárt üzletben még a kartvázást is megengedték, sőt a kartvázás érdekében még a törvénylen tiltott kartvázátékot is. Ennek aztán az lett a következménye, hogy a hatóság egyes helyeken eltöltötte az italmérő üzletekben a kartvázátékot. De olyanok is voltak, akik azt mondták, ők akkor zárnak, ha erre „rendelet lesz”. Ez a vágyuk most teljesült, meg van a rendelet, de *egy* helyett *öt*napos szünnettel. Úgy gondoljuk, hogy a rendeletvárók most már túlszépnek találják a mennyaszonyt. A heti egynapos szünnapotól — mert voltak olyanok is — félték az éhhaláltól, de mi lesz most? Megmondjuk: nem fognak éhen halni! A rendeletet mindenki pontosan tartsa be, aki azt megszegi, vagy kijátssza azt, szigorúan büntetik, nemcsak elzárással, de mivel a kihágást elkövető megbízhatatlanná válik, az italmérési engedélyét is elvonják. Nagyon helyesen eslekedett a kormány, mikor az eszteleu iszákosságát meggátolja!

Halálozás. Kenderes János kartársat, a Csepeli Vendéglősök és Korcsmárosok Szakszerveletének elnökét súlyos csapás érte. József fia, gyári tisztviselő, mult hóban rövid szenvedés után, életének 32-ik, boldog házasságának 3-ik évében, elhunyt. — *Forras* László, a békesesabai pályaudvari vendéglő hosszú éveken át volt főpincére, mult hóban a várost ért légítámadás alkalmával halálát lelta.

— **Áthelyezett pályaudvari vendéglős.** A Bátor állomáson lévő pályaudvari vendéglőüzem ideiglenesen be lett szüntetve. Ennek bérletét, dr. Fekete Jenőné, a MÁV áthelyezte az időközben megürült kálkapolnai vasúti vendéglő bérletébe.

Oktober végén megszűnik a vendéglátóüzemek dohányeladási engedélye

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A dohányzó közönség körében az utóbbi időben visszatetszést szült az a körülmény, hogy olyan dohánygyártmányokat, amelyeket a dohányárudákban csak nagy nehézséggel és korlátozott mennyiségben lehetett kapni, a vendéglátóüzemekben felárral majdnem korlátlanul beszerezhetők. Ennek a visszaszűkítésnek megszűntetése érdekében a pénzügyminiszter 1944 október 31-i hatállyal a vendéglátóüzemek dohányeladási engedélyét megszüntette.

E rendelkezés alól csak azok a kis vidéki vendéglátóüzemek vették ki, amelyek az illető helyen a helyi körülmények miatt fel nem állítható dohányárudát pótolják és amely üzemekben a dohánygyártmányokat csak a rendszer fogvasztói áron szabad árusítani.

— **Megszűntetik a vidéki vendéglős házonkívüli kiszolgálását.** A vendéglős kiszolgálás jelentős részét jelentette a multban az ügyvezetett házonkívüli kiszolgálás. Ebben a kiszolgálásban, mivel kevesebb gondot okozott a vendéglősöknek, olcsóbb volt az élelem, mint az étlapokon. Most egyes vidéki városokban a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, beszűntetik a házonkívüli kiszolgálását. *Kaposvárott* már a legtöbb vendéglős átvette ezt a szokást és az étkező vendégeket ezeken a helyeken csak a helyszínen szolgálják ki. A házonkívüli kiszolgálás megszüntetése sok sérelmet orvosl. Ugyanis a vendéglőlől kosztot hazavitők legtöbbször élelmiszert megvásárolás nélkül kaptak kiszolgálást és így ezek kétszeres ellátásban részesültek. De sérelmes volt abból a szempontból is a házonkívüli kiszolgálás, hogy a hivatalokból később szabadulós tisztviselők számtalanszor nem juthattak ételkező, mert a házakhoz már korábban elvitték az ebédet, vagy vacsorát. A kaposvári vendéglősök példáját több vidéki város vendéglőse átvette s rövidesen valószínűleg az összes vidéki vendéglősök követni fogják — írja a Magyar Szó.

— **Hosszúlépés vagy fröccs?** Szürkebarát körüli árdragitási bűnper foglalkoztatta Lombay Viktor dr. törvényszéki tanácselnök, egyesbíró. Truzsinszky Gyula pincér volt a pör vádlottja, akivel szemben azért indult meg a bünvádi eljárás, mert az ügyesség szerint mult év októberében a Tinódy-sörözőben a szürkebarát hosszúlépésért a megengedett 1 pengő 40 fillér helyett 1 pengő 80 fillért számított fel egy vendégnek. A főtárgyaláson Truzsinszky Gyula tagadta bűnösségét. Védekezésében azt adta elő, hogy a vendég valószínűleg nem hosszúlépést, hanem fröccsöt kért és ezért számították fel neki 1 pengő 80 fillért. A törvényszék a vitás kérdés tisztázása céljából szükségesnek találta több tanú kihallgatását és azok megidézéséig a tárgyalást elnapolta.

Előfizetőinket felkérjük, hogy címváltozásukat sürgősen jelentsék kiadóhivatalunkban, mert csak így tudjuk lapunkat pontosan címükre megküldeni.

Varga Károly

törv. ált. bej. cég. Gyümölcs- és boradásvételi közvetítő iroda, Gyöngyös, Róka-utca 7. Postafiók: 32.

Fornády Elemér—dr. Zombory Bertalan:

A BOR KEZELÉSE és a BORTÖRVÉNY MAGYARÁZATA

című szakkönyv kapható a kiadóban.

Ára 6.40 pengő.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.

KECSKEMÉT, Széchenyi-u. 2

Megjelent a **VENDÉGLÁTÓIPARI TUDNIVALÓK**

IV. kötet, törvények, rendeletek, bírósági és egyéb ipari megállapítások gyűjteménye. — Ára 20 pengő. — Megrendelhető a kiadóhivatalban.

GYÖNGYÖS — VISONTA VIDÉKI bor-szükségletét a legelőnyösebben beszerzi **Gyöngyösi András** bortermelő bor- és szeszáru ügynöksége, Gyöngyös, Ersekert-utca 25. szám. Postafiók 156. — **Saját érdekében kérjen árajánlatot.**

Bor- és szeszesital ügynökség, Kecskemét

HAJNAL IMRE, Budai-utca 19

FEJÉRVÁRI MIHÁLY BORKÖZVETÍTŐ

Budapest, VI., Teréz-körút 23. Telefon: 327-855.

A Kristály-víz

forgalomba hozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata. Telefon: 156-080.

bor és pálinka

vételét és eladását közvetítem **KERTÉSZ FERENC, Uzovics-telep. Tel.: 2.**